



ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Mateřská škola Ostrava, Varenská 2a

Varenská 2a/2977, 702 00 Ostrava

Identifikátor zařízení: 600 144 496

**Zřizovatel: Město Ostrava, Městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz,
Prokešovo nám.8, 729 29 Ostrava**

Školský úřad Ostrava, Matiční 20, 729 00 Ostrava

Termín konání orientační inspekce: 9. a 15.-16. června 2000

Čj.	146 258/00-11067
Signatura	on6at112

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Sledovaná mateřská škola (dále MŠ) je šestitřídní předškolní zařízení pavilonového typu umístěné na sídlišti v centru města. Kapacita zařízení je 124 dětí. V letošním školním roce je v provozu 5 tříd s 80 zapsanými dětmi, z toho 18 dětí ve dvou logopedických třídách a 62 ve třech běžných třídách s homogenním věkovým složením. Vnitřní prostorové podmínky jsou velmi příznivé, poskytují samostatnost a nezávislost jednotlivých tříd, přehledné a funkční členění prostoru plně vyhovující zvolenému výchovně vzdělávacímu programu. Jedna třída, která v letošním roce není v provozu je využívána jako tělocvična a pracovna pro zájmové kroužky.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Kvalita vzdělávací činnosti je hodnocena na základě hospitační činnosti, která byla provedena ve čtyřech třídách předškolního zařízení. Hospitovaná vzdělávací činnost je posuzována z hlediska podmínek výchovně vzdělávacích činností, plánování, organizace a forem pedagogické práce, uplatňování motivace a hodnocení v pedagogickém procesu, způsoby interakce a komunikace. Materiálně technické zajištění provozu je v kompetenci zřizovatele, který velmi dobře spolupracuje s ředitelkou v oblasti základní technické údržby a podporuje inovace směřující k vyšší provozní kvalitě MŠ. Pro všechny hospitované činnosti bylo charakteristické velmi dobré materiální zabezpečení hračkami a učebními pomůckami, velmi příznivé personální podmínky s odpovědným přístupem k výchovně vzdělávací práci a optimální psychohygienické podmínky.

Řízené činnosti

Řízené činnosti jsou v MŠ organizovány v rámci volného režimu dne v dopoledních a odpoledních blocích. Podle specifických podmínek (zájem dětí, náročnost obsahu, druh činností) jsou v jednotlivých třídách realizovány buď jako řízené zaměstnání nebo jako integrované činnosti, vždy v plánovaném tematickém okruhu. Tematické plány jsou ve všech třídách velmi dobře zpracovány, zahrnují všechny výchovné složky a oblasti, zohledňují specifické a individuální podmínky každé třídy. Úkoly a cíle jsou promyšlené vzhledem k realizačním formám a metodám i vzhledem k individuálnímu působení na děti. V menší míře se plány zabývají úkoly mravní výchovy a rozvojem sociokulturních dovedností a návyků.

Ve sledovaných výchovně vzdělávacích činnostech byla zaznamenána účelná a funkční organizace všech aktivit s výrazným respektem k individuálním potřebám každého dítěte. Zvolené metodické postupy a formy práce v převážné většině odpovídaly stanovenému cíli i věkovým možnostem dětí, rovnoměrně byly zastoupeny metody skupinové i frontální práce, individuální péče byla prováděna selektivně podle potřeby, výrazněji se uplatňovala v logopedických třídách.

Řízené pohybové činnosti byly realizovány formou ranního cvičení a řízenou tělesnou výchovou. V obou činnostech byly aktuálně plněny úkoly stanovené tematickým plánem, úkoly a požadavky kladené na děti odpovídaly jejich schopnostem, navazovaly na předchozí zkušenosti a dovednosti. Byl uplatňován výrazný individuální přístup k dítěti s omezenými pohybovými schopnostmi. Velmi dobře bylo využito prolínání výchovných složek v integrovaných činnostech.

Ve všech hospitovaných řízených činnostech byly děti účelně a promyšleně motivovány. Vstupní motivace vycházela z týdenního tématu a využívala citového prožitku dětí. Učitelky sledovaly zapojení dětí, jejich chování a reakce, přistupovaly k dětem s pedagogickým taktem, citlivě reagovaly na vzniklé situace. Dovedly děti přiměřeně povzbudit a podpořit jejich sebedůvěru.

V MŠ je vypracován velmi kvalitní systém pedagogické diagnostiky a hodnocení průběžného vývoje dětí. Záznamy pedagogické diagnostiky slouží jako podklad pro zpracování individuálních plánů rozvoje dětí s odloženou školní docházkou a dětí zařazených v logopedických třídách. U ostatních dětí je diagnostika využívána při odstraňování nerovnoměrného vývoje jednotlivých složek osobnosti dítěte.

Ve všech třídách byla zaznamenána přirozené a přátelské komunikační klima, které podporovalo důvěru ve vztazích mezi dětmi a učitelkami. Projev učitelek byl kultivovaný a vlídný. Děti mají dostatečný prostor pro slovní projev i pro rozvoj aktivní slovní zásoby. Pro přípravu dětí na rozvoj komunikativních a jazykových dovedností učitelky vhodně zařazovaly gymnastiku mluvidel, rytmická a sluchová cvičení a využívaly aktivní metody (cílený dialog, vyprávění zážitků, rozhovor nad obrázky). Individuální jazyková péče v logopedických třídách je prováděna 2 logopedickými asistentkami dle instrukcí a pod odborným vedením klinické logopedky. Celkově děti projevovaly velmi dobré jazykové dovednosti, v komunikaci byly otevřené a pohotové.

Vhodně byla respektována vzájemná tolerance a ohleduplnost jak učitelek k dětem, tak mezi dětmi navzájem. Z projevů dětí bylo patrné, že se dobře orientují v sociálních vztazích vznikajících ve skupině, projevovaly přiměřenou míru sebeprosazování. Nebyly zjištěny projevy dětské agresivity. Děti jsou běžnými formami vedeny ke spolupráci a vzájemné toleranci.

Spontánní činnosti

Pro spontánní činnosti je vytvořen v průběhu dne dostatečný časový prostor, jsou převážně realizovány jako volné hry a zájmové činnosti s volnou vazbou na tematický plán a řízené činnosti. Vzájemný poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi je vyvážený. Spontánní činnosti sledované v rámci hospitací vycházely vždy z aktuálního zájmu dětí a jejich specifických zálib. Děti měly volný přístup k hračkám a učebním pomůckám, kterých měly pro hru dostatek, volily si způsob hry, její délku i partnera pro hru. V rámci spontánních aktivit měly možnost rozvíjet své pohybové schopnosti, uplatnit vlastní fantazii a tvořivost. Učitelky vstupovaly do her nenásilně a citlivě, spontaneitu dětí a jejich samostatnost respektovaly.

Hygienické návyky byly dětmi používány přirozeně, při sebeobslužných činnostech byla u dětí podporována a rozvíjena samostatnost.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování a příprava výchovné práce s dětmi je funkční a promyšlená, vytváří velmi dobrý základ pro kvalitní pedagogickou práci. Personální, materiální a psychohygienické podmínky korespondují s potřebami dětí v předškolním zařízení. Organizace, metody a formy výchovně vzdělávacích činností jsou promyšlené, velmi dobře volené, vedou děti k samostatnosti a prosociálnímu chování. Pedagogické pracovníce v převážné většině akceptují a uplatňují současné pojetí metod práce v předškolní výchově. Účinnost sledované motivace v řízených a spontánních činnostech byla velmi dobrá, daří se integrace výchovných složek v rámci programového tématu i vyváženost mezi řízenými a spontánními aktivitami. Škola uplatňuje výrazný individuální přístup k dětem na základě promyšleně prováděné pedagogické diagnostiky. Interakce a komunikace je velmi dobrá.

Celkově je oblast kvality výchovně vzdělávací činnosti hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Při stanovení koncepce školy vycházela ředitelka z velmi kvalitně provedené analýzy prostředí a podmínek, ve kterých se škola nachází, z dlouhodobé potřeby péče o děti s logopedickými vadami a z nových výchovných trendů v předškolní pedagogice. Koncepce je velmi kvalitně zpracovaná v konkrétních obsahových cílech, vytyčuje zásadní dlouhodobé a střednědobé cíle rozvoje školy. Koncepční záměry jsou dále rozvíjeny v pracovním plánu školy pro školní rok 1999/2000. Vytyčené hlavní úkoly aktuálně reagují na závěry z analýzy výsledků práce školy v minulém školním roce a na připomínky a podněty ostatních pracovníků školy. Obsah hlavních úkolů velmi dobře vystihuje priority ve výchovně vzdělávací oblasti. Vynikajícím způsobem je zpracována konkrétní realizace hlavních úkolů s určením organizační formy, zajištění odpovědným pracovníkem i termínu plnění, včetně různých akcí školy, kterými jsou dané úkoly naplňovány. Obsahově navazuje také další vzdělávání pedagogických pracovníků a další přílohy ročního plánu (kontrolní činnost, organizační řád, plán porad, plán dalších aktivit školy, spolupráce s rodiči). Spolu s velmi dobrými tematickými plány výchovně vzdělávacích činností v jednotlivých třídách tvoří plánování ucelený, vysoce funkční systém.

Úroveň plánování je s ohledem na jeho vysokou efektivnost a kvalitu zpracování hodnocena jako vynikající.

Organizování

Organizace provozu školy, její základní pravidla a organizační zajištění průběhu školního roku jsou obsaženy v organizačním a vnitřním řádu, který je součástí ročního plánu školy. S oběma dokumenty byli všichni zaměstnanci prokazatelně seznámeni. Organizační řád obsahuje rovněž výčet pracovníků spolu s jejich pracovním zařazením a vymezením pracovní doby, pracovních povinností a zodpovědnosti z nich vyplývající.

Výchovně vzdělávací činnost je organizována podle režimu dne, který byl sestaven v souladu s psychohygienickými podmínkami dětí předškolního věku a s ohledem na specifické potřeby dětí v logopedických třídách. Pro děti s malou potřebou spánku jsou v době od 13:00 - 14:15 realizovány zájmové činnosti a zájmové kroužky. Pro zajištění výchovně vzdělávacího procesu je stanoven efektivní rozvrh přímé výchovné práce učitelek, zahrnující rovněž činnost v zájmových kroužcích. Při organizování a řízení výchovných činností vychází ředitelka z předpokladu samostatnosti a zodpovědnosti jednotlivých učitelek, v průběhu inspekce se vysoká míra pracovní zainteresovanosti učitelek potvrdila.

Vnitřní informační systém je založen na každodenním kontaktu ředitelky školy se všemi zaměstnanci a na promyšlené struktuře operativních i plánovaných pedagogických a provozních porad. Zápisy z těchto porad mají vysokou vypovídací hodnotu. K rychlému objektivnímu a operativnímu předávání informací slouží také nástěnka umístěná ve společných prostorách a propojení celého pavilonového objektu vnitřním telefonem.

Pro předávání informací rodičům o jejich dětech a právě probíhajících výchovně vzdělávacích činnostech využívají ve všech třídách kromě pravidelných třídních schůzek a každodenního kontaktu s rodiči rovněž názornou písemnou formu tzv. „Okének pro rodiče“. Tato forma

poradenské služby se velmi osvědčila, rodiče se daleko intenzivněji zajímají o dění ve škole, nezdědka sami hledají u učitelky pomoc či radu, půjčují si doporučenou pedagogickou literaturu a ochotněji spolupracují při společných aktivitách, kterých škola vykazuje velké množství (pravidelné besídky, slavnostní akademie, karneval, výlety do přírody, „Puzliáda“, výstavy dětských prací, výstavy knih, sběr pomerančové kůry a hliníku a jiné).

Velmi široká je rovněž nabídka pro uspokojování specifických potřeb a zájmů dětí. Škola nabízí kromě zmíněných dvou logopedických tříd, pravidelný předplavecký výcvik, pobyty ve škole v přírodě a velmi kvalitně rozvíjenou zájmovou činnost v kroužcích (tělovýchovný, výtvarný a pracovních činnostech, jóga, keramika, hra na zobcovou flétnu).

Dokumentace školy je vedena řádně a přehledně, formální i obsahová stránka je na vynikající úrovni.

Celková organizace provozu školy je vysoce efektivní, do detailu propracovaná a pozitivně ovlivňuje funkčnost a vysoký standard předškolního zařízení. Je hodnocena jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy svým pozitivním přístupem a uplatňováním participačního stylu řízení usiluje o vytvoření vstřícných a spolupracujících vztahů na pracovišti. V MŠ jsou vytvořeny velmi dobré podmínky pro iniciativu všech pracovníků, podařilo se vytvořit soudržný a tvůrčí kolektiv pracovníků ochotných uplatňovat nové formy práce. Vedení školy v maximální možné míře podporuje další vzdělávání učitelky, sama ředitelka jde v tomto směru příkladem. Systém dalšího vzdělávání je promyšleně zaměřen na zkvalitňování práce v souvislosti s koncepčními záměry a speciálními třídami. Učitelky se v hojné míře zúčastňují přednášek a seminářů, získané poznatky dovedou využít ve své praxi. Ředitelka školy a jedna učitelka studují speciální pedagogiku na vysoké škole. Další odborný růst je jedním z hlavních kritérií při hodnocení pracovníků a pro přiznání nadtarifních složek platu, což má značný motivující vliv. Kromě finančního ohodnocení, které je limitováno přidělenými finančními prostředky, je v rámci motivace uplatňována rovněž morální stimulace.

Způsob vedení a motivování pracovníků je velmi účinný, podporuje aktivitu a stimuluje kvalitu výkonu. Je hodnocen jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy má vytvořen velmi účinný a diferencovaný systém kontrolní činnosti, který plní účinně funkci zpětné vazby. Vychází ze zodpovědně provedené analýzy a prováděcího plánu, kde je kontrolní činnosti věnována samostatná kapitola. Těžištěm kontrolní činnosti je průběžná kontrola postihující všechny oblasti chodu zařízení a pravidelná, cílená hospitační činnost, která je průkazně a velmi pečlivě dokumentována. Zápisy obsahují závěry a doporučení pro další práci, je z nich patrné kvalitní pedagogické a metodické vedení učitelky. Výsledky kontrol jsou s pracovníky projednávány a v maximální míře využívány jako účinný prostředek sebereflexe a vnitřního hodnocení práce školy na společných pedagogických radách.

Kontrolní systém je funkční a velmi účinný jak ve smyslu metodického vedení, tak ve smyslu bezproblémového chodu zařízení. Je hodnocen jako vynikající.

Hodnocení kvality řízení

Reálné koncepční záměry školy a promyšlené plánování postihující celou šíři činnosti předškolního zařízení, tvoří výborný předpoklad pro fungování školy. Vysoce funkční

organizační systém , ve kterém každý z pracovníků zná své kompetence, umožňuje efektivní řízení školy. Uplatňovaná kontrolní činnost je cílená a účinná, má motivační charakter a plní velmi dobře funkci zpětné vazby ve vztahu k provozu školy i výsledkům výchovně vzdělávací práce. Velmi dobře se daří rozvíjet spolupráci s rodiči, což pozitivně ovlivňuje realizaci koncepčních záměrů a výchovně vzdělávacích cílů školy.

Kvalita řízení sledované mateřské školy je v souhrnu hodnocena jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení předškolního zařízení do sítě škol č.j.01/07/99-14 ze dne 2.2.2000.
- koncepce a roční plán školy
- vnitřní řád a organizace školy
- personální a hospodářská dokumentace
- zápisy z pedagogických a provozních porad
- hospitační záznamy
- přehledy výchovné práce a záznamy pedagogické diagnostiky
- výchovně vzdělávací plány tříd
- výsledky práce s dětmi (pracovní listy, výkresy, výrobky)

ZÁVĚR

Mateřská škola svou systematickou činností zajišťuje velmi kvalitní předškolní výchovu podporující zdravý tělesný, psychický a sociální rozvoj dětí v duchu osobnostně orientovaného modelu. Poskytuje kvalitní specifickou péči pro děti s logopedickými vadami.

Výrazná pozitiva:

- Vysoce účinné a funkční řízení školy
- Uspokojování individuálních a specifických zájmů dětí pestrou nabídkou zájmové činnosti.
- Velmi kvalitně prováděná pedagogická diagnostika podporující individualizaci výchovy.
- Velmi dobrá propagace práce školy mezi rodiči vedoucí ke sjednocení výchovných postupů a tím ke zvýšení účinnosti výchovného působení.

Na základě zjištěných skutečností je škola v oblasti řízení hodnocena jako vynikající, v oblasti výchovně vzdělávacích činností jako velmi dobrá.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou předškolním zařízením využívány hospodárně a efektivně.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Školní inspektorka	PhDr. Alice Strnadlová	Alice Strnadlová v. r.

V Ostravě dne 29. června 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. června 2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení	Podpis
Anna Zaciosová	Anna Zaciosová v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
---------	---	--

Školský úřad Ostrava, Matiční 20	2000-07-17	146 299/00-10023
Zřizovatel: Město Ostrava, ÚMOB Moravská Ostrava a Přívoz, Prokešovo nám.8	2000-07-17	146 300/00-10023

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.